

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор комунального вищого
навчального закладу «Хортицька
національна навчально-реабілітаційна
академія»

Запорізької обласної ради

О. Л. Позднякова

О. Л. Позднякова 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП.013 «Профорієнтація та профвідбір»

Галузь знань	01	Освіта
Спеціальність	016	Спеціальна освіта
Рівень освіти	другий (магістерський)	

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Профорієнтація та профвідбір» для студентів першого курсу факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

РОЗРОБНИК:

Позднякова О. Л., кандидат педагогічних наук, доцент

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол від «1» вересня 2016 року № 01

В.о. завідувача кафедри
спеціальної освіти «1» вересня 2016 р.

А. В. Турубарова

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта	Вибіркова	
	Спеціальність 016 Спеціальна освіта	Семестр	1-й
Модулів – 2	Рівень освіти: магістр	Аудиторні години: 30 год	
Змістових модулів – 2		Лекції: 16 год.	Практичні: 14 год.
Загальна кількість годин – 90			Лабораторні: 0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		Самостійна робота 60 год.	
		ІНДЗ: 0 год	
	Вид контролю: диф. залік		

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою навчальної дисципліни: є розкриття сучасних наукових концепцій, понять, методів та технологій професійної орієнтації і професійного відбору, професійної соціалізації і професійного самовизначення; опанування методиками діагностики професійних здібностей, професійних орієнтацій, оволодіння основними техніками та технологіями професійної орієнтації і професійного відбору.

Завдання навчальної дисципліни:

- сформувати в студентів уявлення про сутність та специфіку форм і методів професійної орієнтації і професійного відбору, основ індивідуального і групового профдоброру; особливостей проведення профорієнтаційної роботи в школі;

- сприяти засвоєнню знань з основ психолого-педагогічного супроводу професійного самовизначення молоді в умовах модернізації освіти;

- розвинути навички орієнтування в різноманітті напрямків профорієнтаційної діяльності та методах професійного відбору;

- допомогти набути досвід аналізу основних професійних криз і методик їх розв'язання;

- ознайомити студентів із принципами побудови індивідуальних програм професійної орієнтації і професійної адаптації, принципами створення професіограм і психограм.

В процесі вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- наукову термінологію дисципліни;

- психологічну характеристику професій;

- загальнопсихологічні основи та фундаментальні положення професійного відбору;

- заходи професійного психологічного відбору;
- сучасне розуміння поняття професійної придатності, професійно важливих якостей;
- сутність психологічних проблем професійної діяльності;
- основні методи діагностики і прогнозування професійної придатності;
- поняття, основні задачі, головні цілі, форми і методи професійної орієнтації взагалі і, зокрема, в школі.

уміти:

- визначати професійні вимоги до кандидатів на роботу та організувати професійний відбір за конкретними спеціальностями;
- провести психологічну та психофізіологічну діагностику професійної придатності осіб до певного виду діяльності;
- зробити висновок про ступінь відповідності індивідуально-психологічних властивостей особистості вимогам професії;
- складати професіограми та психограми спеціальностей;
- розробляти та обґрунтовувати рекомендації щодо профілактики професійних деформацій;
- аналізувати, критично оцінювати, використовувати методи професійної орієнтації взагалі і, зокрема, в школі.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

I. Загальними компетентностями:

1. Інструментальними:

- здатність ідентифікувати, формулювати та виконувати завдання;
- здатність до розуміння предмету, вивчення дисципліни та розуміння фаху.

2. Міжособистісними:

- здатність працювати в команді;
- здатність діяти на основі етичних міркувань.

3. Системними:

- здатність працювати самостійно;
- здатність навчатися, здійснювати особистий, професійний розвиток та впроваджувати знання у практичну діяльність.

II. Фаховими компетентностями:

- здатність використовувати отримані знання для аналізу психологічної придатності та схильності особистості до професії;
- здатність ефективно сприяти посиленню активності особистості, що обирає професію;
- здатність розширювати взаємодію особистості, що обирає професію, з оточуючою дійсністю, забезпечувати її потреби, можливості, якості задля відкриття нових ресурсів, можливостей діяльності і спілкування;
- здатність до вдосконалення, корекції та розвитку власної комунікативної компетентності у системі міжособистісних взаємин.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Психологічні особливості профорієнтації і профвідбору

Тема 1. Психологічна характеристика професій

Історія виникнення професійної орієнтації та профвідбору. Сутність психологічного вивчення професій. Поняття про професіографію. Професіограма. Психограма. Психологічна класифікація професій.

Тема 2. Психологічні засади вибору професії

Вікові ступені соціалізації людини. Особливості професійного самовизначення на різних етапах вікового розвитку людини. Об'єктивні та суб'єктивні умови успішного професійного самовизначення. Особливості психологічної допомоги у процесі професійного самовизначення. Психологічні особливості криз професійного самовизначення на різних етапах вікового розвитку.

Тема 3. Профпридатність та психологічні засади здійснення професійного відбору. Врахування психофізіологічних особливостей людини у процесі вибору професії

Поняття профпридатності. Характеристика специфічних вимог, які професія висуває до психіки людини. Вимоги певного типу професій до працівника. Психофізіологічні особливості людини та вибір професії.

Тема 4. Система профорієнтаційної роботи

Теоретичні та методологічні основи профорієнтації. Управління системою профорієнтаційної роботи. Основні компоненти системи профорієнтації. Особливості проведення профконсультації.

Змістовий модуль II. Загальна характеристика основних компонентів профорієнтаційної роботи у закладах освіти

Тема 5. Профорієнтаційна робота в школі

Етапи профорієнтаційної роботи зі школярами різного віку. Особливості компонентів профорієнтаційної роботи в школі. Типові ситуації профконсультації школярів. Помилки при виборі професії (поради оптанту).

Тема 6. Професійна орієнтація учнів 8-9 класів у процесі допрофільної підготовки

Особистісно-діяльнісний підхід у профорієнтаційній роботі зі старшокласниками. Зміст і педагогічні засоби підготовки учнів 8–9-х класів до вибору профілю майбутнього навчання. Простір профільного самовизначення як складова формування готовності учні основної школи до свідомого вибору профілю навчання

Тема 7. Професійна орієнтація учнів 10-11 класів у процесі профільного навчання

Формування у старшокласників спрямованості на майбутній професійний успіх у сучасній теорії та практиці шкільної профорієнтації. Проблема формування професійно важливих якостей старшокласників в процесі професійної орієнтації. Формування цінностей професійної самореалізації у процесі шкільної профорієнтації.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль I. Психологічні особливості профорієнтації і профвідбору						

1. Психологічна характеристика професій	14	2	2	-	-	10
2. Психологічні засади вибору професії	14	2	2	-	-	10
3. Профпридатність та психологічні засади здійснення професійного відбору. Врахування психофізіологічних особливостей людини у процесі вибору професії	16	4	2	-	-	10
4. Система профорієнтаційної роботи	14	2	2	-	-	10
Разом за змістовим модулем 1	58	10	8	-	0	40
Змістовий модуль II. Загальна характеристика основних компонентів профорієнтаційної роботи у закладах освіти						
5. Профорієнтаційна робота в школі	14	2	2	-	-	10
6. Професійна орієнтація учнів 8-9 класів у процесі допрофільної підготовки	9	2	2	-	-	5
7. Професійна орієнтація учнів 10-11 класів у процесі профільного навчання	9	2	2	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2	32	6	6	-	0	20
Усього	90	16	14	-	0	60

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	1	Психологічна характеристика професій	2
2	2	Психологічні засади вибору професії	2
3	3	Профпридатність та психологічні засади здійснення професійного відбору. Врахування психофізіологічних особливостей людини у процесі вибору професії	4
4	4	Система профорієнтаційної роботи	2
5	5	Профорієнтаційна робота в школі	2
6	6	Професійна орієнтація учнів 8-9 класів у процесі допрофільної підготовки	2
7	7	Професійна орієнтація учнів 10-11 класів у процесі профільного навчання	2
Усього			16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	1	Психологія праці як наукова дисципліна	2
2	2	Психологія професійного розвитку особистості	2
3	3	Психологічне забезпечення професійної діяльності	2

4	4	Прикладна психологія в сфері професійної праці	2
5	5	Психологічні основи профорієнтації	2
6	6	Психологічні основи профвідбору та кадрової роботи	2
7	7	Психологія профорієнтаційної роботи у закладах освіти	2
Усього			14

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	1	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати історичний аспект світового розвитку професійної орієнтації. 2. Проаналізувати Концепцію державної системи професійної орієнтації населення в Україні. 3. Дати характеристику рекомендацій ЮНЕСКО стосовно вибору професії. 4. Визначити суть і структуру професійного самовизначення особистості як процесу. 5. Проаналізувати фактори, які впливають на процес професійного самовизначення. 6. Обґрунтувати складові формули вибору професії та зону оптимального вибору професії. 	10
2	2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати основні компоненти системи професійної орієнтації та їх взаємозв'язок. 2. Проаналізувати періоди та етапи професійної орієнтації, їх зміст та результати. 3. Визначити завдання професіографії та шляхи їх реалізації. 4. Охарактеризувати класифікацію професій за Є.О.Клімовим. 5. Проаналізувати розширену формулу професії та порядок її складання. 6. Проаналізувати поняття «професія», «спеціальність», «посада» та встановити їх відмінності. 7. Розкрити зміст підготовки та методик проведення профорієнтаційної екскурсії. 	10
3	3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати види описів професій. 2. Визначити суть і структуру інформаційної професіограми. 3. Визначити суть і структуру професіографічної картки. 4. Проаналізувати принципи описів професій з метою профорієнтації. 5. Дати характеристику міжнародних документів, які регламентують профорієнтаційну роботу в розвинутих країнах світу. 6. Визначити суть і завдання попередньої професійної психодіагностики учнів та шляхи їх реалізації. 7. Проаналізувати методи діагностики професійних нахилів особистості. 8. Проаналізувати методики вивчення професійних інтересів особистості. 	10
4	4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити методи діагностики психічних процесів та функцій особистості з метою професійної орієнтації. 	10

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
		<p>2. Проаналізувати суть і процедуру вивчення співвідношення індивідуальних особливостей особистості з різними професійними сферами.</p> <p>3. Проаналізувати методики вивчення темпераменту з метою профорієнтації.</p> <p>4. Проаналізувати методику визначення професійного типу особистості.</p> <p>5. Проаналізувати інтегровані показники здатності людини до професійного самовизначення</p> <p>6. Визначити структуру і порядок складання профдіагностичного висновку особистості.</p>	
5	5	<p>1. Обґрунтувати суть та зміст професійної активізації учнів загальноосвітніх навчальних закладів.</p> <p>2. Проаналізувати основні види і форми професійної активізації учнів основної школи.</p> <p>3. Визначити методику організації та проведення професійних проб з учнями основної школи.</p> <p>4. Проаналізувати умови реалізації професійних проб у загальноосвітніх навчальних закладах.</p> <p>5. Обґрунтувати суть професійної консультації учнів та її видів.</p> <p>6. Проаналізувати форми і методи профконсультаційної роботи з учнями.</p> <p>7. Обґрунтувати типології профконсультаційних ситуацій, які виникають у роботі з учнями.</p> <p>8. Охарактеризувати методику проведення професійних консультацій вчителем трудового навчання та класним керівником.</p>	10
6	6	<p>1. Визначити завдання професійної просвіти учнів та шляхи їх реалізації.</p> <p>2. Обґрунтувати суть професійної просвіти учнів та її складових компонентів.</p> <p>3. Проаналізувати форми професійної просвіти учнів основної та старшої школи.</p> <p>4. Проаналізувати методи професійної просвіти учнів основної і старшої школи.</p> <p>5. Охарактеризувати зміст профпросвіти учнів основної та старшої школи.</p> <p>6. Розкрити методику ознайомлення учнів з професіями.</p> <p>7. Проаналізувати методики з аналізу професій з метою профорієнтації учнів.</p> <p>8. Охарактеризувати організацію і методику проведення професійного відбору з учнями загальноосвітніх навчальних закладів.</p>	5
7	7	<p>1. Проаналізувати тенденції та принципи професійної орієнтації учнівської молоді та обґрунтувати їх взаємозв'язок.</p> <p>2. Проаналізувати ситуації вибору професії учнями загальноосвітніх навчальних закладів.</p> <p>3. Обґрунтувати мотиви вибору професії учнів загальноосвітніх навчальних закладів.</p> <p>4. Обґрунтувати правила вибору професії учнями загальноосвітньої школи.</p>	5

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
		5. Проаналізувати помилки вибору професії, які допускають учні. 6. Визначити суть, зміст і структуру особистого професійного плану учнів у загальноосвітніх школах. 7. Визначити завдання професійної орієнтації учнівської молоді та шляхи їх реалізації. 8. Проаналізувати умови реалізації системи професійної орієнтації учнівської молоді.	
Усього			60

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студента застосовуються такі методи:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування.

- **методи письмового контролю:** самостійна робота, модульне письмове тестування, реферат, презентації.

- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Формами перевірки та контролю знань студентів є:

1. *Попередній контроль* застосовується як передумова для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів для планування навчального матеріалу.

2. *Поточний контроль* є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня засвоєння навчального матеріалу.

3. *Проміжний контроль* дозволяє перевірити ступінь засвоєння матеріалу після закінчення вивченого модулю.

4. *Підсумковий контроль* застосовується після вивчення студентом усього обсягу вивченого матеріалу. Видом підсумкового контролю з дисципліни є диф. залік.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Кількість балів	ЗМ 1				ЗМ 2		
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7
Практичні заняття (16 б)	2	2	3	2	3	2	2
Самостійна робота (14 б)	2	2	2	2	2	2	2
Поточний модульний контроль (70 б)	35				35		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За шкалою ЄКТС	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 81 (добре)		

D	64 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 63 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

Перелік питань до заліку

1. Проаналізуйте історичний аспект світового розвитку професійної орієнтації.
2. Проаналізуйте Концепцію державної системи професійної орієнтації населення в Україні.
3. Проаналізуйте тенденції та принципи професійної орієнтації учнівської молоді та обґрунтуйте їх взаємозв'язок.
4. Надайте характеристику рекомендацій ЮНЕСКО стосовно вибору професії.
5. Визначте суть і структуру професійного самовизначення особистості як процесу.
6. Проаналізуйте фактори, які впливають на процес професійного самовизначення.
7. Обґрунтуйте складові формули вибору професії та зону оптимального вибору професії.
8. Проаналізуйте ситуації вибору професії учнями загальноосвітніх навчальних закладів.
9. Обґрунтуйте мотиви вибору професії учнів загальноосвітніх навчальних закладів.
10. Обґрунтуйте правила вибору професії учнями загальноосвітньої школи.
11. Проаналізуйте помилки вибору професії, які допускають учні.
12. Визначте суть, зміст і структуру особистого професійного плану учнів у загальноосвітніх школах.
13. Визначте завдання професійної орієнтації учнівської молоді та шляхи їх реалізації.
14. Проаналізуйте основні компоненти системи професійної орієнтації та їх взаємозв'язок.
15. Проаналізуйте періоди та етапи професійної орієнтації, їх зміст та результати.
16. Проаналізуйте умови реалізації системи професійної орієнтації учнівської молоді.
17. Визначте завдання професіографії та шляхи їх реалізації.
18. Охарактеризуйте класифікацію професій за Є.О.Клімовим.
19. Проаналізуйте розширену формулу професії та порядок її складання.
20. Проаналізуйте поняття «професія», «спеціальність», «посада» та встановіть їх відмінності.
21. Проаналізуйте методики з аналізу професій з метою профорієнтації учнів.
22. Проаналізуйте види описів професій.
23. Визначте суть і структуру інформаційної професіограми.
24. Визначте суть і структуру професіографічної картки.
25. Проаналізуйте принципи описів професій з метою профорієнтації.
26. Визначте завдання професійної просвіти учнів та шляхи їх реалізації.
27. Обґрунтуйте суть професійної просвіти учнів та її складових компонентів.
28. Проаналізуйте форми професійної просвіти учнів основної та старшої школи.
29. Проаналізуйте методи професійної просвіти учнів основної і старшої школи.
30. Охарактеризуйте зміст профпросвіти учнів основної та старшої школи.
31. Розкрийте методику ознайомлення учнів з професіями.
32. Визначте суть і завдання попередньої професійної психодіагностики учнів та шляхи їх реалізації.
33. Проаналізуйте методи діагностики професійних нахилів особистості.
34. Проаналізуйте методики вивчення професійних інтересів особистості.
35. Визначте методи діагностики психічних процесів та функцій особистості з метою професійної орієнтації.
36. Проаналізуйте суть і процедуру вивчення співвідношення індивідуальних особливостей особистості з різними професійними сферами.
37. Проаналізуйте методики вивчення темпераменту з метою профорієнтації.
38. Проаналізуйте методику визначення професійного типу особистості.
39. Проаналізуйте інтегровані показники здатності людини до професійного самовизначення.
40. Визначте структуру і порядок складання профдіагностичного висновку особистості.
41. Обґрунтуйте суть та зміст професійної активізації учнів загальноосвітніх навчальних закладів.
42. Проаналізуйте основні види і форми професійної активізації учнів основної школи.

43. Визначте суть професійних проб та шляхи їх реалізації.
44. Розкрийте зміст професійних проб та проаналізуйте структуру їх програм.
45. Визначте методика організації та проведення професійних проб з учнями основної школи.
46. Проаналізуйте умови реалізації професійних проб у загальноосвітніх навчальних закладах.
47. Обґрунтуйте суть професійної консультації учнів та її видів.
48. Проаналізуйте форми і методи профконсультаційної роботи з учнями.
49. Обґрунтуйте типології профконсультаційних ситуацій, які виникають у роботі з учнями.
50. Охарактеризуйте методика проведення професійних консультації вчителем трудового навчання та класним керівником.
51. Обґрунтуйте суть професійної придатності людини та її факторів.
52. Проаналізуйте суть, види і фактори професійного відбору молоді.
53. Охарактеризуйте суть основних етапів психофізіологічного профвідбору.
54. Проаналізуйте основні вимоги, які висуваються до методик профвідбору.
55. Охарактеризуйте організацію і методика проведення професійного відбору з учнями загальноосвітніх навчальних закладів.
56. Обґрунтуйте суть соціально-професійної адаптації молоді та її видів.
57. Охарактеризуйте етапи соціально-професійної адаптації молоді.
58. Визначте критерії та показники соціально-професійної адаптації учнівської молоді.
59. Проаналізуйте методи соціально-психологічного дослідження процесу адаптації молодих фахівців.
60. Проаналізуйте форми і принципи соціально-професійної адаптації молодих спеціалістів.
61. Визначте суть та психологічні особливості професійної переорієнтації людини.
62. Розкрийте структуру та зміст формули перевибору професії безробітними.
63. Охарактеризуйте основні етапи професійної переорієнтації особистості.
64. Проаналізуйте фактори, які впливають на процес професійної переорієнтації особистості.
65. Обґрунтуйте зміст профпросвіти учнів початкової школи у процесі вивчення навчальних предметів, зокрема трудового навчання.
66. Проаналізуйте форми та методи професійної просвіти учнів початкової школи.
67. Сформулюйте основні завдання профорієнтації учнів у процесі реалізації освітньої галузі «Технологія».
68. Проаналізуйте основні напрями здійснення профорієнтаційної роботи вчителями трудового навчання.
69. Обґрунтуйте зміст профорієнтаційної роботи з учнями в основній школі у процесі трудового навчання.
70. Обґрунтуйте фактори формування профорієнтаційного змісту трудового навчання.
71. Розкрийте суть профорієнтаційної спрямованості уроків трудового навчання.
72. Охарактеризуйте основні форми та методи профорієнтації учнів основної школи в процесі трудового навчання.
73. Розкрийте зміст підготовки та методика проведення профорієнтаційної екскурсії.
74. Розкрийте напрями профорієнтаційної роботи вчителями трудового навчання.
75. Розкрийте завдання і зміст профорієнтації старшокласників у процесі трудової підготовки.
76. Визначте завдання професійного виховання учнів та шляхи їх реалізації.
77. Обґрунтуйте суть професійного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Авдєєв Л. Г. Стан та перспективи розвитку професійної орієнтації зайнятості в Україні: наук.-метод. посіб. для працівників служб зайнятості / Л. Г. Авдєєв. – Київ: ІПК ДСЗУ, 2012. - 64 с.
2. Балл Г. Психолого-педагогічні засади професійної орієнтації школярів. Професійна діагностика / Г. Балл; упоряд. Т. Гончаренко. - [2-ге вид., стереотип.]. - Київ: Ред. загальнопед. газ., 2005. - 120 с.
3. Барабаш Ю. Г. Основи профорієнтаційної роботи: навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ю. Г. Барабаш, Р. О. Позінкевич. - Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. - 220 с.
4. Гончарова Н. О. Основи вибору професії: консультативний тренінг / Н. О. Гончарова, за ред. В. Ф. Моргуна. - Полтава: АСМІ, 2007. - 48 с.
5. Гончарова Н. О. Основи професійної орієнтації: навч. посіб. / Н. О. Гончарова, за ред. В. Ф. Моргуна. – Київ: Видав. Дім «Слово», 2010. - 168 с.
6. Закатнов Д. О. Підготовка учнівської молоді до вибору робітничих професій: метод. посіб. / Д. О. Закатнов, В. В. Паржницький. - Київ: ІПТО НАПН України, 2012. - 49 с.
7. Закатнов Д. О. Технологія підготовки учнівської молоді до професійного самовизначення: [монографія] / Д. О. Закатнов. - Київ: Пед. думка, 2012. - 160 с.
8. Кашевський В. В. Вибір професії і пошук роботи. Практичний poradник для молоді: посібник / Кашевський В. В., Парчук Л. П., Янцур М. С. - Рівне: ФОРМ Кіслюк А.В., 2011. - 78 с.
9. Корольчук М.С., Корольчук В.М., Миронець С.М., Тімченко О.В., Осьодло В.І., Ржевський Г.М., Максименко К.С., Психологія праці в звичайних та екстремальних умовах / Навчальний посібник для студентів ВНЗ. - К. : Київ.нац.торг.ун-т, 2015. - 652 с.
10. Коропецька О. М. Профорієнтація та профвідбір: навч. посіб. / О. М. Коропецька. - Івано-Франківськ, 2009. - 348 с.
11. Крушельницька Я. В. Фізіологія і психологія праці [Текст]: Підручник / Я. В. Крушельницька - К.: КНЕУ, 2003.- 367 с.
12. Лозовецька В. Т. Професійна орієнтація молоді в умовах сучасного ринку праці: монографія / В. Т. Лозовецька. – Київ: ІПТО НАПН України, 2012. - 157 с.
13. Людина і світ професій: комплекс навчальних програм (9, 17, 35, 70, 83 год.) [для 8-9-х класів] / [О. В. Мельник, Л. А. Гуцан, О. Л. Морін, І. І. Ткачук та ін.]. - Івано-Франківськ : - НАІРІ, 2015. - 52 с.
14. Мельник О. В. Зміст, форми та методи профконсультаційної роботи зі старшокласниками в процесі профільного навчання: наук.-метод. посіб. для вчителів / О. В. Мельник; Ін-т проблем виховання АПН України. - Київ: Пед. думка, 2008. - 54 с.
15. Моя майбутня професія: шлях до успіху [курс за вибором для учнів 10 (11)-х класів загальноосвіт. навч. закл. (52 год.)] / В. Г. Панок, О. В. Мельник, О. Л. Морін [та ін.]. - Рукопис, 2013. - 33 с.
16. Педагогічне управління професійним самовизначенням учнівської молоді: метод. посіб. / Мадзігон В. М., Бех І. Д., Тименко М. П. [та ін.]; за ред. Тименка М. П.; Ін-т проблем виховання АПН України. - Київ, 2001. - 152 с.
17. Побірченко Н. А. Людина і праця: навч. посіб. для профіл. навчання 10-го кл. загальноосвіт. навч. закл. / Н. А. Побірченко, О. П. Сергєєнкова, І. В. Підтілок. - Київ: Наш час, 2006. - 178 с.
18. Побудова кар'єри: комплекс навчальних програм (9, 17, 35, 70 год.) / [О. В. Мельник, О. Л. Морін, Л. А. Гуцан, І. І. Ткачук, О. М. Пархоменко, З. В. Охріменко, М. В. Лузан]. - Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. - 88 с.
19. Професійна орієнтація: теорія і практика: наук.-метод. посіб. [для пед. працівників] / за ред. О. В. Мельника. - Івано-Франківськ: Тіповіт, 2011. - Вип. № 2. - 279 с.
20. Професія. Кар'єра. Успіх: метод. посіб. / [Т. Л. Лях, Ю. М. Малієнко, Н. Є. Троценко

та ін.]; за ред. Т. П. Цюман. - Київ: Основа-Принт, 2010. - 132 с.

21. Формування освітнього середовища профільної школи: монографія / [М. О. Ассанов, М. В. Васьківський, В. І. Доротюк та ін.]; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т педагогіки. - Київ: Пед. думка, 2013. - 200 с.

22. Формування профорієнтаційної компетентості педагога: теорія і практика: монографія / В. П. Зінченко, В. Б. Харламенко, М. С. Янцур [та ін.]; за ред. В. П. Зінченка. - Глухів: ГНПУ ім. О. Довженка, 2010. - 198 с.

23. Хомуленко Т.Б. Психологія праці та організаційна психологія : навч.-метод. посіб. / Т.Б. Хомуленко, А.В. Поденко, Н.С. Моргунова. - Харків : ХНАДУ, 2009. - 279 с.

24. Янцур М. С. Професійна орієнтація і методика профорієнтаційної роботи: курс лекцій: навч. посіб. / М. С. Янцур. - Київ: Видав. Дім «Слово», 2012. - 464 с.

25. Янцур М. С. Словник-довідник з професійної орієнтації: навч. посіб. / М. С. Янцур. - Рівне: РДГУ РВВ, 2012. - 124 с.

ДОДАТКОВА:

26. Бех І. Д. Професійна спрямованість змісту навчально-трудової діяльності школярів / Бех І. Д., Тименко М. П. // Наук. зап. Терноп. держ. пед. ун-ту. Серія. Педагогіка / Терноп. держ. пед. ун-т. - Тернопіль, 1999. - № 5. - С. 15-21.

27. Бурлачук Л. Ф. Словарь-справочник по психологической диагностике / Л. Ф. Бурлачук, С. М. Морозов. - К. : Наук. мысль, 1989. - 200 с.

28. Войтко А. І. Моделювання професійної проби як підгрунтя професійного самовизначення учнів основної школи / А. І. Войтко // Наук. зап. Рівнен. держ. гуманіт. ун-ту: зб. наук. пр. / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. - Рівне, 2012. - Вип. 3 (46). - С. 3-9.

29. Грیشнова О.А. Соціальна відповідальність у трудових відносинах: теорія, практика, регулювання ризиків : моногр. / О.А. Грیشнова, Г.Ю. Міщук, О.О. Олійник. - Рівне : НУВГП, 2014. - 216 с.

30. Гуцан Л. А. Особливості професійного самовизначення учнівської молоді в умовах профільного навчання / Л. А. Гуцан // Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді: зб. наук. пр. / Ін-т проблем виховання НАПН України. - Київ, 2011. - Вип. 15, кн. 1. - С. 350-356.

31. Джура О. Д. Освіта в системі факторів професійного самовизначення особистості: дис. ... канд. філос. наук: 09.00.03 / Джура Олександр Дмитрович; Ін-т вищ. освіти АПН України. - Київ, 2004. - 196 с.

32. Загребнюк Ю. В. Комплексні методики підготовки учнівської молоді до професійного самовизначення / Ю. В. Загребнюк // Пед. науки: теорія, історія, інноваційні технології. - 2015. - № 3. - С. 259-265.

1. Зінченко В. П. Система професійної орієнтації молоді в умовах ринку / В. П. Зінченко, М. С. Янцур // Людина і праця: інформ. бюл. М-ва праці України. - 1995. - № 1. - С. 39-42.

2. Капустіна О. В. Педагогічні умови активізації професійного самовизначення старшокласників у навчально-виховній діяльності загальноосвітньої школи: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Капустіна Ольга Володимирівна; Ін-т проблем виховання АПН України. - Київ, 2004. - 18 с.

3. Книга вчителя трудового навчання (обслуговуючі види праці): довідкові матеріали для організації роботи вчителя / упоряд. Н. Б. Лосина. - Харків: Торсінг плюс, 2006. - 608 с.

4. Коберник О. М. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні: навч.-метод. посіб. / за ред. О. М. Коберника, Г. В. Терещука. - Умань: СПО Жовтий, 2008. - 210 с.

5. Коберник О. М. Інноваційні технології навчання та виховання: навч. посіб. / О. М. Коберник, О. В. Бялик. - Умань: Копіцентр, 2010. - 210 с.

6. Козак Т. Б. Професійна орієнтація школярів як педагогічна проблема / Т. Б. Козак // Наук. вісн. Ужгород. нац. ун-ту. Серія: Педагогіка. Соц. робота / Ужгород. нац. ун-т. - Ужгород, 2006. - № 10. - С. 43-46.

7. Кондратова Н. О. Профорієнтація неперервної освіти / Н. О. Кондратова // Стан і

перспективи професійної орієнтації, трудового і профільного навчання та підготовки учнів загальноосвітніх навчальних закладів: зб. наук. пр. / Ін-т підготовки кадрів держ. служби зайнятості України. - Бориспіль, 2002. - С. 21-26.

8. Лібанова Е.М. Людський розвиток в Україні: історичний вимір трансформації державної соціальної політики : кол. моногр. / за ред. Е.М. Лібанової. - К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2014. - 380 с.

9. Мельник М. Ю. Теоретичний аналіз стану формування готовності до професійного самовизначення обдарованих старшокласників / М. Ю. Мельник // Освіта та розвиток обдар. особистості. —2014. - № 1. - С. 28-31.

10. Ничкало Н. Г. Трансформація професійно-технічної освіти України: [монографія] / Н. Г. Ничкало. - Київ: Пед. думка, 2008. - 198 с.

11. Осьодло В. І. Методика діагностики професійної мотивації / В. І. Осьодло // Вісник Наці- ональної академії оборони України : зб. наук. праць. - 2007. - № 2 (4). - С. 142-151.

12. Панок В. Г. Психологія життєвого шляху особистості [Текст]: монографія / В. Г. Панок, Г. В. Рудь. - К.: Ніка-Центр, 2006. - 277 с.

13. Пікетті Тома. Капітал у ХХІ столітті / Тома Пікетті; пер. з англ. Наталії Палій. - К.: Наш формат, 2016. - 696 с.

14. Побірченко Н. А. Психологічний супровід неперервної професійної орієнтації учнівської молоді / Н. А. Побірченко // Розвиток педагогічної і психологічної наук 1992-2002: зб. наук. пр. / АПН України. - Харків: ОВС, 2002. - Ч. 2. - С. 231-241.

15. Припотень В. Національні проблеми та зарубіжний досвід професійної освіти та профорієнтації молоді / Припотень В. // Вісн. Київ. нац. торг.-економ. ун-ту. - 2010. - № 5. - С. 120-127.

16. Професійна освіта в зарубіжних країнах: порівняльний аналіз: монографія / [за заг. ред. Н. Г. Ничкало, В. О. Кудіна]. - Черкаси: Вибір, 2002. - 322 с.

17. Професійні стандарти і кваліфікації у країнах з високорозвинутою економікою / Л. П. Пуховська, А. О. Ворначев, С. В. Мельник, Ю. І. Кравець; за наук. ред. Л. П. Пуховської. - Київ: НВП Поліграфсервіс, 2014. - 176 с.

18. Пряжников Н. С. Профессиональное и личностное самоопределение / Н. С. Пряжников. - М.: Изд-во «Институт практической психологии», 1996. -256 с.

19. Пряжникова Е. Ю. Профорієнтація: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Е. Ю. Пряжникова, Н. С. Пряжников. - [2-е изд., стер.]. - М.: Издат. центр «Академия», 2006. - 496 с.

20. Пуховська Л. П. Європейські виміри сучасної освіти та її цінності / Л. П. Пуховська // Проблеми освіти: наук. зб. / Ін-т інновац. технологій і змісту. - Київ, 2011. - № 67. - С. 132-140.

21. Терещук Г. В. Актуальність ідей В. Сухомлинського у проблемі трудового виховання і навчання сучасних підлітків / Г. В. Терещук // Пед. дискурс. - 2011. - Вип. 10. - С. 482-485.

22. Ткаченко А. В. Професійний розвиток особистості в контексті макаренківської педагогічної спадщини / А. В. Ткаченко // Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. пр. / Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. - Полтава, 2010. - Вип. 7. - С. 209-215.

23. Шабдінов М. Л. Формування професійного самовизначення старшокласників у процесі технологічної підготовки: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.07 / Шабдінов Марлен Лімдарович; Ін-т проблем виховання НАПН України. - Київ, 2010. - 307 с.

24. Энциклопедия профессионального образования: в 3 т. / под ред. С. Я. Батышева. - М.: АПО, 1998. - Т. 2. - 568 с.

25. Яковенко В.Г. Управління людським потенціалом з позиції психології праці [Текст] / В.Г. Яковенко, Н.В. Гриценко // Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали II між нар. наук.-практ. конф. - Харків-Красний Лиман.- 2015.- С.356-359.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. <http://uad.exdat.com/navigate/index-670664.html> (курс лекцій з «Профорієнтації та профвідбору).
2. <http://chitalka.info/psy.html>. (студентська електронна бібліотека «Читалка»).
3. <http://psylib.kiev.ua/> (психологічна бібліотека «Самопізнання та саморозвиток»).
3. <https://sites.google.com/site/ekonomiceskaa/knigi> (підбірка книг з економічної психології).
4. <http://inpsy.naps.gov.ua/> (Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної Академії педагогічних наук України).